

PROGRAMA DEL CURS DE LLEGENDES MEDIEVALS

Curs 2005/06

Còpi 25827

6 gèdis

Llegendes medievals

Dr. Antoni Rossell

1. Mite, llegenda i tradició en la literatura europea medieval: la confluència de cultures i la seva assimilació. Jueus, cristians i musulmans.
2. El món pagà i la tradició cristiana: Virgili i Aristòtil. Les Vides de Sants com a germes legendaris.
3. Els bestiaris. Simbologia i representació. Animals fantàstics, tradició i interpretació.
4. Història i llegenda : Les croades. Carlemany. Alfons X.
5. Els gèneres literaris i les matèries llegendaries: Èpica, roman (novel·la) i lírica; els fabliaux.

5.1. Èpica.

- 5.1. a. La Chanson de Roland. Del fet històric al poema. Oralitat. Els personatges
- 5.1. b. Le Pélerinage de Charlemagne: un cantar de gesta no heròic. Orígens de la llegenda i la seva formació. Les reliquies i els Gabs. La personalitat del rei.
- 5.1. c. Raoul de Cambrai. Origen històric i formació de la llegenda
- 5.1. d. La llegenda de Renaut de Montauban i la Chanson des quatre fils Aymon.
- 5.1. e. La gesta cidiana La historiografia castellana i la matèria novelesca. El romancero. Oralitat i música

5.2. El roman (la novel·la).

- 5.2. a. La matèria de Bretanya. Fonts cronístiques en llengua llatina , llegendas i tradicions céltiques. Els lais: Maria de França. La llegenda de Tristany. Tradicions nòrdiques.
- 5.2. b. La matèria artúrica. El rei Artús i els cavallers de la Taula Rodona. Els Mabinogion. Chrétien de Troyes. La formació d'una llegenda i les hipòtesis del seu origen.
- 5.2. c. El Sant Graal. La cristianització d'una llegenda: Robert de Boron. Interpretacions i interpretació simbòlica. La representació actual del mite.
- 5.2. d. La Matèria Antita: La llegenda d' Alexandre a l'Edat Mitjana. Eneas.
- 5.2. e. El Roman de Flamenca: llegenda i erotisme.

5.3. La lírica.

- 5.3. a. Les vidas dels trobadors i les razos. Guilhem d'Aquitània.
- 5.3. b. Jaufré Rudel i l'amor de lonh.
- 5.3. c. Peire Vidal i la llegenda del Apetó robat.

5.3. d. Guilhem de Cabestanh i la llegenda del cor menjat.

5.3. e. Univers llegendari a la literatura gallego-portuguesa. La individualitat femenina.

5.4. Fabliaux: Procacitat i escatologia. Llegenda o tradició popular, el reflex d'una societat medieval.

6. Biografia, llegenda i individualitat: Guilhèm d'Aquitània, Ricard Cor de Lleó, Pere Abelard, Leonor d'Aquitània, Hildegarda de Bingen, Alfons X, Oswald von Wolfenstein.

7. Les sagues nòrdiques.

8. La interpretació i l'adaptació moderna de les llegendes medievals. El cinema, la música i la novel·la.

LLEGENDES MEDIEVALS : BIBLIOGRAFIA

Curs 2005/06

BIBLIOGRAFIA GENERAL

Llegendes medievals

- AEBISCHER, P., ed.: *Le voyage de Charlemagne à Jérusalem et à Constantinople*, Ginebra: Droz, 1965.
- ALVAR, Carlos y Manuel Alvar, eds.: *Épica medieval española*, Madrid: Cátedra, 1991.
- ALVAR, Carlos: *El rey Arturo y su mundo. Diccionario de mitología artúrica*, Madrid: Alianza Tres, 1991.
- BADEL, Pierre-Yves: *Rhétorique et polémique dans les prologues de romans au Moyen Âge*, Littérature, 20 (1975),
- BAJTIN, Mijail: *Esthétique et théorie du roman*, Paris: Gallimard, 1978.
- BÉDIER, J.: *Les légendes épiques: recherches sur la formation des chansons de geste*, 4 vols., Paris, 1908-1913 (segunda edición, 1914-1921; tercera, 1926-1929).
- BOUTET, Dominique: *Charlemagne et Arthur, ou le roi imaginaire*, Paris / Ginebra: Champion / Slatkine, 1992.
- CHÈNERIE, Marie-Luce: *Le chevalier errant dans les romans arthuriens en vers des XIe et XIIe siècles*, Ginebra: Droz, 1986.
- CIRLOT, Victoria: *La novela artúrica. Orígenes de la ficción en la cultura europea*, Barcelona: Montesinos, 1987.
- FARAL, Edmond: *La légende arthurienne et le Graal. Études et documents*, Paris: Champion, 1923, en numerosas reimpresiones.
- GARCÍA-GUIJARRO RAMOS, Luis: *Papado, cruzadas, órdenes militares*. Siglos XI-XIII, Madrid: Cátedra, 1995.
- GROUSSET, René: *La epopeya de las cruzadas*, Madrid: Palabra, 1996.
- LOT, F.: *Études sur les legendes épiques françaises*, Paris: Champion, 1958.
- RUNCIMAN, Steve: *Historia de las cruzadas*, Madrid: Alianza Universidad, 1973, 3 vols.
- SEGRE, C., ed.: *La Chanson de Roland*, Ginebra: Droz, 19892.

Forma d'avaluació

- Els alumnes hauran de fer un exàmen a final de curs.
- L'alumne, d'acord amb el professor, triarà un tema monogràfic entre els continguts del programa que haurà d'investigar i desenvolupar. Tutoritzat pel professor haurà de fer una recerca bibliogràfica i presentar 10 fitxes de lectura de llibres i articles per escrit. Per últim haurà de presentar els resultats d'aquesta recerca també per escrit (cinc fulls com a mínim). Les fitxes de lectura s'intercanviaran entre els alumnes.
- Els exàmens constaran:
 1. d'una pregunta teòrica de la matèria impartida a classes
 2. d'una pregunta teòrica sobre la recerca de l'alumne
 3. d'un comentari d'un text vist a classe

2. una fitxa de lectura realitzada per l'alumne, desenvolupada i comentada.
- L'aval·luació tindrà en compte els exàmens (30%) de la qualificació, la recerca personal (30%), les fitxes bibliogràfiques (30%) i la participació de l'alumne en els cursos (10%).
- Es facilitaran traduccions dels textos medievals al català o al castellà.
- A més de la bibliografia introductòria, el professor donarà una bibliografia específica per a cada tema amb els respectius textos i traduccions.